

VALMIERAS KĪMIKIS

VALSTS VALMIERAS STIKLA ŠKIEDRAS RŪPNĪCĀS IZDEVUMS

Iznāk kopš 1979. gada 25. oktobra

CETURTDIEN, 1992. gada 25. oktobra

Nr. 11 (633)

IESPĒJAS UN PIEDĀVĀJUMI STRĀDĀT

Dekoratīvā auduma cehā strādāšanas iespējas pašlaik ir samērā cerīgas. Pagājušajā pirmdienā sākas eksperiments, — ar lateksu piesūcināts audums, kas nepieciešams Krievijas ogļu ieguves uzņēmumiem šautu nostiprināšanai. Kaut gan ir uzskats, ka pirmdienā jaunus darbus sākt nav ieteicams, pirmie rezultāti ir apmierinoši. Apgādes darbinieki atveduši pirmās 3 tonnas ļoti labas kvalitātes lateksa, un arī izejvielu kvalitāte, bez šaubām, nosaka rezultātu.

Si materiāla ražība nebūs liela: tas ir biezs, tam ir arī ļabi jāizžūst. Eksperiments 1 minūtē tika sarazots 1 m. Tātad, uzskot šī materiāla izlaidi, jāreķinās, ka vienā maigā varēs tapt puskilometrs produkcijas. Vēl gan notiks piespēšanas pasākumi, — varbūt ražošanas procesā jāmaina temperatūra, varbūt jāmaina ātrumi Skaidrs ir viens: ja būs konkrēti ligumi par šīs produkcijas noietu, to varētu ražot, izmantojot līdzīgu nestandarta iekārtu arī 5. cehā.

Paredzams, ka nākamajā nedēļā rūpnīca ieradīsies iespējamo patērētāju pārstāvis. Nav gan vēl līdz

šim atrisināts jautājums par lateksa glabāšanu, taču tas ir viens no daudzajiem jautājumiem, ar ko nāksies sadurties ražošanas procesā.

Ceha priekšnieces **Velgas Pētersones** komandējuma rezultātā Moldāvija ir radusies iespēja strādāt 4. un 7. ceham, kā arī visai tehnoloģiskajai ķēdei, kas nodarbojas ar četrus veidu auduma ražošanu. Mums ir ligums par 4,7 milj. metru auduma piegādi Moldāvijai, bet tā kā par piegādi nesapējam naudu, tas pārtrauktas. Saņemta moldāvu rakstiska garantija samaksāt par divu mēnešu darbu un produkciju, ko varētu līdz mājām sarazot. Politiskā situācija traucē noslēgt ilgākus savstarpējas ieinteresētības līgumus. Par produkcijas samaksas veidā tiks realizēts bartera darījums, lai apgādātu daļu Latvijas elektrotehniskās rūpniecības ar viņus interesējošiem izejmateriāliem.

Vēl trešais jaunums. Saņemta labvēlīga atsauksme no kāda pasūtītāja Vācijā par eksperimentiem ar statiskās elektrības noņemšanu audumiem. Iespējams, ka sa-

gaidāms pasūtījums par 1 miljonu metru auduma piegādi. Pirms galīgās norunas rūpnīca ieradīsies patērētāju pārstāvis. Ja šāds atelektrizētais audums tiks ražots, ceha gan radīsies dažādi papildus darbi, — produkciju vajadzēs pakot, vērtēt tās kvalitāti utt., bet viss tas ir to vērts. Šis pasūtītājs piedāvā ceham arī krāsot biezo elektroizolācijas audumu zilā un melnā krāsā. Tas nozīmē audumu piesūcināt, koronizēt, veikt citas darbības, ar vienu vārdu sakot, — pilnā tehnoloģiskā ķēdē ir samēra sarežģīta, un audums varētu maksāt dārgi, kas ir mūsu interesēs. Krāsoti audumi paraugi ir aizsūtīti pasūtītājam, par tiem saņemta pozitīva atsauksme.

Iespējas un piedāvājumi ir. Līdz ar to, — cerības, ka nenāksies masveida atlaist cilvēkus no darba. Bet — visas šīs augšminētās cerības jānoformē dokumentāli. Un tas vairs neiet tik gludi. Kaut nu melns kāķis nepārsāksietu taciņai.

Ar 7. ceha priekšniecību
VELGU PETERSONI
runāja
VIZMA LEJSTRAUTA

25. marts — Komunistiskā terora upuru piemiņas diena

● 2. ceha operatora **MĀRA DAMBJA** foto.

Ja realizēsīm, tad izturēsīm

Šī gada pirmajos mēnešos bijušajiem un līdzšinējiem mūsu produkcijas patērētājiem nosūtīti 75 ligumi par tehniskā, dekoratīvā auduma, stikla šķiedras u. c. sortimentu piegādi. Atpakaļ pagaidām saņemti 20. Pieci patērētāji no mūsu produkcijas atteikusies, citos ierakstītas papildus vēlmju nienses. Krietns skaits patērētāju vēlas saņemt mūsu produkciju, taču nav samaksājuši savu parādu

par iepriekšējā gadā saņemto. Viņiem piegādes pārtrauktas.

Par dekoratīvajiem audumiem interese ir Uzbekijai, noslēgts līgums par liela vairuma auduma piegādi, taču arī no turienes nauda vēl nav ienākusi rūpnīcas kontā. Citu ligumu par liela vairuma dekoratīvā auduma piegādi nav. Pārsvārā audumu vēlas iegādāties vienreizēji patērētāji.

Rūpnīcas hronika

Pildot 1992. gada koplīgumu, pārbaudīta rūpnīcas darbinieku profesiju un amatu atbilstība sarakstiem Nr. 1 un Nr. 2, kas dod tiesības uz vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem, prasībām par aizņemību katļos darba apstākļos pilnu darba dienu. Attiecīgie saraksti un informācija tika ievākta no 2., 4. un 17. ceha, saraksti tika izskatīti un apstiprināti ar odbiedrības sēdi, savukārt kadru daļā iepazīstināja ar to attiecīgo profesiju un amatu pārstāvjus.

Vairāki mūsu rūpnīcas darbinieki paaugstinās savu kvalifikāciju un papildinās zināšanas, piedaloties kursos un semināros. Piemēram, mūsu kasierinkasatore **Līvija Adlerle** iepazīsies Rīgā ar darbu ar ārzemju valūtu, galvenā grāmatveža vietniece **Stāse Ogste** macīsies un apgūs macību kursu par grāmatveidības darbu brīvā tirgus apstākļos, bet juriskonsults **Viktors Matvejs** piedalīsies semināru ciklā par tēmu «Civillikums un tā piemērošana».

Leipcigas gadatirgū

Daudziem vēl varētu būt swaigā atmiņā pirms divām nedēļām republikas masu informācijas līdzekļos pazībēsi ķņada Leipcigas gadatirgus sarakar. Jo šajā arī kādreiz populārā starptautiskajā pasākumā bija ieradusies Latvijas valdības delegācija ar «svītu». Tā kā šis svītas sastāvā bija arī mūsu rūpnīcas galvenais tehnologs **MĀRTIŅŠ TOMSONS**, tad lūdzām viņu sīkāk pastāstīt pieredzēto.

Jā, «Leipcigen Messe», kā oriģinālmēle sauc šo pasākumu, ir tradicionāls un periodisks pasākums, mantots no Austrumvācijas laikiem. Par bijušo godību liecina vien PSRS ģerbonis uz bijušās PSRS paviljona fasādes, braša zvaigzne tā torņa galā un tikpat brašs Ļeņina pieminētais priekšmaurīnā. Bet patlaban, šķiet, šīs rūpnīciskās izstādes-pārdošanas akcenti ir nedaudz mainījušies. Ne par velti šoreiz pasākumu atklāja Vācijas kanclers Kols un soļija vairāku miljardu DM attīstībai. Jo gadatirgus teritoriju iecerāts veidot kā saimniecisku tiltu starp Rietumu un Austrumeiropu vismaz. Tieši tadā sakarībā šoreiz «Leipcigen Messe» laikā bija organizēta akcija «Forum Baltikum», t. i., speciāli ielūgtas visu triju Baltijas valstu delegācijas domu apmaiņai un savstarpēju saimniecisko sakaru dibināšanai. Latvijas delegāciju organizēja firma «Interlatvija» un daļēji subsīdēja vācu puse, jo lidojums turp-atpakaļ, izvadāšana un izmitināšana maksāja tikai 220 DM. Katrs, kas kaut ko zina par cenām rietosās saules virzienā, sapratis, cik tas ir simboliski. Visu delegāciju vadīja ekonomisko reformu ministrs **Kreitusa Kungs**, un tā satilpa tieši vienā vācu firmas «Berliner» lidmašīnā maršrutam Rīga — Leipcīga — Ri-

ga no 10. līdz 13. martam. Ja par Latvijas delegāciju un «svītu» vispār, tad tas lika uzņemties un nofiksētās gadatirgus saucamajā «Austrumu-rietumu kontakcentrā», izsniedzot personālu akreditācijas karti ar informācijas sistēmā iemūžinātu reģistrācijas numuru.

Izstādes teicami iekārtotajā konferenču zālē tika organizēta divu dienu Vācijas — Baltijas valstu sarunas par, kā saka, «visas puses interesējošiem jautājumiem» starp valdību delegācijām un biznesa aprindām. Jo, kā smejās paši vācieši, tas tik vēl trūka, lai viņi nestāvētu pirmie rindā pie Baltijas durvīm brīdī, kad teju teju gaidāma starptautisko finansu organizāciju kredītu piešķiršana akurāt augsttražīgas tehnikas un modernas tehnoloģijas iegādei. Vācija, savukārt, jau tagad ieņem pirmo vietu vismaz Latvijas eksporta apjomā. Neņemot spriest, kādu labumu galarezultātā izlobīja katrs no ieinteresētajiem pusēm, bet komentāra vieta varu teikt, ka «runas bij' garas...».

Mans uzdevums, turpreti, bija stipri prozaiskaks. Proti, nolūkot, vai neizstādās un nepārdodās kas šobrīd vai prognozējamā nākotnē rūpnīcai sevišķi nepieciešams. Kā arī izmēģināt roku, piedāvājot mūsu pašu ražoto, kāds jau nu tas ir un par ko nebūtu neērti iekrist ar ģimi dubļos. Ja par pirmo daļu, tad

gadatirgus mērogi ir par lielu tādām dienas ekspresapciemojumam. Jo slēgto paviljonu vien ir vairāk par divdesmit, no kuriem katra vienā galā otru lāgā neredz. Saturu es īsi raksturošu kā politehnisku, t. i., pa bišķim gandrīz no katras zinātnes, tehnikas vai ražošanas jomas praktiski tikai vācu firmu izpildījumā. Diemžēl, nebija pārstāvēta stikla šķiedras materiālu ražošanas tehnika un tehnoloģija, jo šajā nozarē Vācija modi pasaulē gluži nedrīkst (vismaz šķiedru ražošanā). Bet, ja par pašu izstādes un pasniegšanas formu, tad tā uz papīra nekā nav atstāstāma vai izliekama. Katrā ziņā tirgus pētīšanā, iekarošanā vai informācijas pasniegšanā vispār mums līdz bērnu autiņiem vēl labs gabals ejams. Tomēr, kā ne vienu reizi vien esmu jau centies uzsvert, turpmāk bez šīs zinātnes neiztikl nekādi. Lai ko arī neražotu (ja vispār grasāmies ražot)! Tas pilnā mērā attiecas arī uz piedalīšanos gadatirgus Latvijas stendā, jo nebija potenciāliem interresentiem pasniedzamu līdznešanai viegli sagremojamu informatīvu materiālu par rūpnīcu un tās ražojumiem. Negribu ielaisties sīkākā izklāstā, bet tika saņemti vairāki lūgumi sagatavot komercpiekšlikumus mūsu materiālu piedāvājumu mam. Tiesa, ne Latvijas stendā, bet citu firmu stendos. Jo, lai cik divāni tas pirmajā brīdī neliktos, vairums apkārtklīdēju ir gatavi kaut ko pārdot un nevis pirkt. Jo problēma ir mūžam veicināta, — nav liela maksla sarazot, bet ir maksla pārdot! Ja vēl par Latvijas stendu, tad grēks būtu nepiemēnt Vācijas prezidenta **Vaiczekova** kundga apciemojumu tajā. Sākums, bet patīkams! Jo liecināja par apkārt valdošo visai labvēlīgo attieksmi pret baltiešiem un viņu problēmām vispār. Attiek cerēt uz viņu risināšanu un atrisināšanu pārdzamā nākotnē.

Kā gan bez poliklīnikas?

Pagājušajā nedēļā notikušās arodbiedrības rūpnīcas komitejas sēdes dalībnieki apsprieda un lēma jautājumu, kas tieši saistīts ar mūsu strādājošo veselību, runa gāja par rūpnīcas poliklīnikas pastāvēšanu un tās darba apjomiem. Sēde bija paplašināta, bija ieradušies arī

cehu komiteju pārstāvji, sēdē piedalījās direktora vietnieks kadru un sadzīves jautājumos **Valērijs Barkovs**, rūpnīcas poliklīnikas vadītāja **Tatjana Bļednaja** un ķirurgs **Andrejs Blumbergs**. (Nobeigums 2. lpp.)

● Medmāsa **ELGA SNIEGA** vienmēr ir laipna un iejūtīga, apkalpojot savus pacientus fizikālās terapijas kabinetā.

Strādnieku apmācība — arodbiedrības lieta

No 10. līdz 12. martam Latvijas Ķīmijas rūpniecības darbinieku arodbiedrība Rīgā noorganizēja seminārnodarības par darba aizsardzību un darba vidi un par metodēm strādājošo apmācībā. Galvenais lektors bija Zviedrijas Ķīmijas rūpniecības strādnieku arodbiedrības «Fabriks» reģionālais darba aizsardzības inspektors STURE BENGTSONS.

Trijās dienās vispusīgi tika skatīti temati par darba aizsardzības sistēmu Zviedrijā, ieskaitot likumdošanu, valdības politiku un arodbiedrības nostāju. Zviedrijas arodbiedrība «Fabriks» iegulda samērā lielus līdzekļus, lai palīdzētu mūsu arodbiedrībai pārveidoties par tādu organizāciju, kas būtu vērā ņemams spēks strādnieku aizstāvēšanai. Viens no pēdējiem dāvinājumiem ir Zviedrijā iespēstā mācību grāmata «Drošība, veselības aizsardzība un darba apstākļi», kas domāta kā mācību līdzeklis dažādu specialitāšu strādniekiem. Sarunas vienlaicīgi noritēja tieši par šīs grāmatas tēmām. Grāmatai ir sešas nodaļas, kurās tiek apskatīti jautājumi par mehāniskajām un elektroķīmiskajām, par apgaismojuma, trokšņa, vibrāciju, karstuma un citu faktoru ietekmi uz cilvēku, par ķīmisko vielu bīstamību. Bez tam šeit apskatīti temati par ergonomiku, t. i., par darba plānošanu un organizēšanu atbilstoši cilvēka individuālajām īpatnībām, par ieteicamām darba laika plānošanas shēmām, par strādnieka labsajūtas nodrošināšanu darba vietā.

Raksturīgi, ka strādnieku apmācība Zviedrijā gandrīz pilnībā ir arodbiedrības lieta. Arodbiedrības organizē mācību procesu, t. i., nodrošina arī pasniedzējiem un mācību līdzekļiem. Mācības notiek tikai darba laikā, un par šo laiku apmā-

des. Savukārt, strādnieks nemācās tādēļ, ka priekšnieks liek, bet gan tādēļ, lai izdevīgāk pārdotu savu darbu diezgan komplicētajā darba tirgū. Tātad strādnieks apgūst iemaņas un zināšanas savu mērķu labad. Rezultāti mācību procesā ir kā izzūd barjera starp pasniedzēju un apmācāmo, jo apmācāmais apzinās sevi kā ieinteresētu personu, nevis tikai kā kursu apmeklētāju. Mūsu arodbiedrībai uzdevinātā mācību grāmata ir tikai viens no daudzajiem mācību līdzekļiem Zviedrijā. Var jau būt, ka kādam likšies, ka nekādas supergandrības šeit nav, bet jāuzsver grāmatas interesantais noformējums ar daudzjiem rūpīgi pārdomātiem skaidrojumiem attēliem. Domāju, ka mūsu ceļu strādniekiem būtu interesanti iepazīties ar šo materiālu.

SARMA UKASA

● Zīmējums no grāmatas «Drošība, veselības aizsardzība un darba apstākļi».

prasmī un veiksmī izrādīja pavisam sešas komandas, diemžēl, 12. ceha novusīti nenospēja līdz galam, tāpēc arī vietu neizcīnīja. Rezultāti ir sekojošie: uzvaru guva 17. ceha komanda, otrā vietā ierindojās 4. ceha 2. maiņas parštāvi, trešā — 19. ceha komanda. Ceturto un piekto vietu ieņēma attiecīgi 7. ceha novusīti un 2. ceha 2. maiņas komanda. Kā veiksmīgākos novusis-

tus var atzīmēt 17. ceha komandas dalībniekus Modri Baņģieri, Ivaru Reņģi un Juri Ivanovu.

Otrdien, 30. martā, pulksten 11.00, rūpniecības sporta metodiku kabinētā (austuves 3. stāvā) notiks parštāvju sanāksme par rūpniecības sporta spēļu sacensībām gaidā tēnīsā.

Kā gan bez poliklīnikas?

(Sākums 1. lpp.)

Mūsu avīzē jau bija informācija par to, ka rajona budžētā rūpniecības poliklīnikas uzturēšanai nav paredzēta ne kapeika. Tas arī lika domāt, meklēt izejas variantus jautājuma lešanā, jo poliklīnikas pastāvēšana ir strādājošo intereses. Kopā galvas lika gan rūpniecības vadība, gan poliklīnikas personāls. Poliklīnikas galvenā ārste **Tatjana Blednaja** atsauca uz faktu, ka strādājošo skaita samazināšana likumsakarīgi liek samazināt arī poliklīnikas štatus. Tādā gadījumā varētu darbus organizēt tā: strādātājiem viens terapeits, kas ņemtos arī kolektīva vadišanu, viens ķirurgs, LOR speciālists, nervu ārsts, viens feldšers un medmasa, kura veiktu ārstu ieteiktās procedūras; stomatologs, sieviešu konsultācija ginekologos un vecmāte, abas uz pusslodzi, kā arī fizioterapijas kabineta medmasa. Tāds sastāvs varētu apkalpot rūpnieciskās strādājošās rūpniecības par viņu veselību. Bet, lai iegūtu zināmus līdzekļus sevis uzturēšanai, ar aprīli tiks ieviesti maksas pakalpojumi. Par maksu būs noteiktas vizītes pie ķirurga, pieminiētiem ārstiem — speciālistiem, stomatologa. Bez maksas pakalpojums varētu sniegt terapiju, sieviešu konsultāciju, par brīvu būtu arī injekcijas. Maksas pakalpojumi domāti letāki, nekā pilsētas doktoratos un centrālajā poliklīnikā. Tajā pat laikā jāatceras, ka šodien ikviens pats var izvēlēties, pie kāda ārsta viņš grib ārstēties, tāpēc arī rūpnieciskajiem strādājošiem nebūt nav obligāti nepieciešamības gadījumā doties tikai uz rūpniecības poliklīniku. Rūpniecība gan būtu jāatsakās no nakts dežūram. Nepieciešamības gadījumos (tādi ir bijuši diezgan reti) var izsaukt palīdzību no pilsētas.

Šie jautājumi apspriesti poliklīnikas kolektīvā, tāpēc izlemtais tā kā iesniegts rūpniecības vadībai. Tā kā uzņēmuma vadības kompetencē būs vienošanās par to, kurā no poliklīnikas personāla pieņemt rūpniecības štatus. 4. ceha parštāvju izteica priekšlikumu organizēt strādājošo aptauju par vēlamo ārstu atstāšanu darba.

Savas domas par radušos situā-

ciju izteica ķirurgs **Andrejs Blumbergs**. Viņš atzīmēja, ka sacis strādājošajiem kopā ar **Tatjanu Blednaju** pirms 23 gadiem, izzināti visi darba apstākļi, saslimstības statistika uzņēmumā, darba ir daudz, un poliklīnikai katrā ziņā jāpastāv. Problēmasākātrīsnā jautājumu par poliklīnikas reģistratūras un aptiekas darbu, fizioterapijas maksas pakalpojumiem (tie pilsētā vel pašlaik ir par brīvu, bet toties jāatēre laiks un nauda ceļam). Cerams, ka šie punkti tiks izlemti pozitīvi par labu kolektīvam. Katrā ziņā galejā informācija būs ievietota avīzē.

Par cik jautājums par rūpniecības poliklīniku bija diezgan apjomīgs, pārņem jautājumiem neaizkāt līdz daudz laika. Tomēr tika izskatīti čehu saraksti par profesijām un amatiem, kuri tiek izslēgti no sarakstiem Nr. 1 un Nr. 2 (par to mēs jau rakstījām, tādēļ 2. 4 un 17. cehā). Arodkomitejas grāmatvede **Elga Akotina** informēja klātesošos ar organizācijas līdzekļu tami. Viņa atzīmēja, ka pašlaik rūpniecība ir parādā arodbiedrībai 165 tūkstošu rubļu, tajā pat laikā arodkomitejā ir sakrājušies strādājošo iesniegumi ar lūgumu materiāli padalīt, — par 65 tūkstošiem rubļu. Arodkomiteja pirmkārt cenšas pēc iespējas palīdzēt cilvēkiem bērū gadijumos, bet arī tiem līdzekļu nepietiek. Aktuāls ir arī jautājums par arodbiedrības bibliotēku kopimēti. Tai pieder bagāts grāmatu klāsts, no kā galīgi atteikties nevajadzētu. Pagaidām nolemts atstāt bibliotēka tās vadītāju **Ausmu Mucenici** (uz līguma pamata). Kura strādas nepilnu slodzi. Palika atklāts jautājums par kartējā kopliģuma slēgšanu 1993. gadam.

Sēdes noslēgumā arodkomitejas priekšsēdētāja **Anita Primane** atzīmēja, ka beidzot ir zināmi visi tie rūpnieciskās strādājošie, kuri nolēmuši neparraut savas saites ar arodbiedrības organizāciju, tāpēc viņi drīzumā saņems jaunas biedru kartes, kuras turpināt vajadzēs uzrādīt, ejot uz arodkomiteju pēc kāda pabalsta vai palīdzības.

Pierakstīja **LOLITA DREIMANE**

UZVARĒTĀJI NOVUSĀ

9. martā noskaidrojās uzvarētāji rūpniecības sporta spēļu sacensībās. Sacensību dienā komandas sanāca austuves zālē. Savu

49. šifrs

Par tā nozīmi mums jautāja vairāki strādājošie. Sazinoties ar aprēķinu daļu, uzzinājām, ka darba algas lapiņas apzīmētais šifrs ar Nr. 49 (mēnesi — 1500 rub.) nozīmē rūpniecības kompensāciju par apkuri.

Redakcija ienāca vēl viens jautājums, kas arī attiecas uz darba algas lapiņu šifriem, šoreiz jautājums par lenakuma nodokli, kas ir diezgan apjomīgs. Par to, kur aiziet šī nauda — nākamreiz.

Līdzjūtība

Izsakām visdziļāko līdzjūtību mūsu Aelitai Niedrei, tēvu pēdēja gaitā pavadot.

Drugi

© Pavasara skūpstis.

M. DAMBJA foto

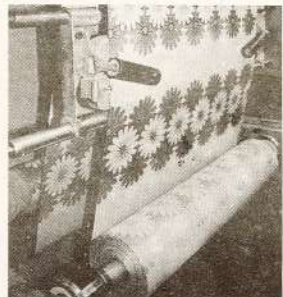
PUKĪTES, ROZĪTES ZIED...

7. ceha mākslinieču darbnīcā pašā pusdienlaikā kafijas pauzē parunājām arī par darbu. Jautāju, vai viņam prieku rada fakts, ka dekoratīvajam audumam vismaz pa laikam ir pieprasījums. Un tā maz pamazām no pieprasījuma aizgājām līdz **ARMINA LEJIŅA** filmai «Valmieras meitenes».

Tāpat kā līdz šim, katrai māksliniecei mēnesi jāizstrādā viens jauns zīmējums. Jāpielagojas pieprasījumam. Un tā ir publika ar citu, mums ne tik tuvu gaumi. Vēl pavisam nesen bija tāds brīdis, kad tāpa zīmējumi, no mākslinieču sirdīm nākuši. Nu tas laiks pagājis. Latviski blāvas krāsas audumu pieprasosajos reģionos nav modē. Arī ģeometrisko formu zīmējums nepieprasā. Lai gan stikla šķiedras audums ir vēss, bez vijības, tas nekādi neiel kopā ar dabas rakstiem, cilvēkiem tomēr vairāk patiek ziedotai aizkari. Tā teikt, — puķīte, rozīte dārzīnā zied. Kaut arī puķītem labāk piedien miksts, kritošs materiāls. Ģeometrija, abstrakcija stikla audumam ir vispiemērotākā. Abstrakciju gan tikpat kā neiespējami dabūt līdz iecerēti audumā. Rozā un violeto, piemēram, nevar uzlikt tādā toni, kā mākslinieks iecerējis, — ražošana nav atbilstošu krāsu. Arzēmes, protams, ir, bet... tas ir arzēmes.

Ir sāks likt zīmējums arī uz šaurajiem audumiem. Lai mēģinātu palielināt to noietu. Jau kādi pieci zīmējumi gatavi. Otrdien vienu vārēja redzēt audumā uz līnijas. Izsuktās tīri pieņemami. Un ļoti daudzos gadījumos platais audums neder, vajag šauru. Piemēram, rajona bērnu bibliotēkas nesen iekārtotajā jaunajā lasītavā darbinieces atteicās likt plato audumu aizkariem. Vajagot šauru, izskatoties elegantāk.

Zīmējumi, izņemot retus, retus

gadījumos, neatkarotjas. Bija laiks, kad pircēji jūsmoja par automašīnām. Līdzīgs zīmējums tika atkārtots, bet tam vairs nebija tādu pānākumu. Pircējiem savulaik patika kuponu aizkari, tie gan, atkārtoti, veikalos ātri pazuda. Bet katrs laiks prasa savu stilu, temperamentu, tematiku. Diemžēl Latvijā mūsu audumu pērk maz. Šeit vislabāk iederētos audums ar kaut ko smeldzošu virsu, varbūt kādā liektā vai lauztā līnijā, varbūt kaut kas sadrumstalots. Bet atpakaļ pie vecajiem zīmējumiem tomēr atgriezties nedrīkst. Pareizāk, — nevajag. Laiks, un līdz ar to arī dzīve, iet uz priekšu.

Jā, ģeometriskās figūras audumā, — tā ir neizsmeļama, fantastiska tēma. Rosina domu lidojumu. Realizācijas daļa saka, ka pircēji to negribot. Bet cilvēks mainās, aug

arī tostarp. Arī ar reklāmu cilvēks aug. Reklāma mums joprojām klībo. Veikalos pārdevejas, mērot un griežot audumu, pircēju klātbūtnē lamā to: kožot. Visas rokas esot noskrāpētas. To, ko izdardija **Armins Lejiņš** ar savām «Valmieras meitenēm», vairs ne ar kādu reklāmu nav iespējams izsist no cilvēku atmiņas. Ka viss, kas saistīts ar Valmieras stikla šķiedras rūpniecību, ir slikti un veselībai kaitīgs. Arī audums. Un publiski, skajā balsī taču neviens nav pateicis vismaz Latvijā, ka stikla šķiedras dekoratīvais audums ir ar plašu pielietojuma spektru, ka tas ir izmantotams arī dzīvokļos. Kādreiz notika Vissavienības māksliniecišķās padomes. Tur vērtēja mūsu audumu zīmējums, uzslavēja padarīto. Latvijā pret audumu vienmēr bijusi piesardzīga attieksme. Neraugoties uz to, ka Jūrmalā redzētas dāmas kleitas no mūsu dekoratīvā auduma, ha, ha! Reklāma tagad, protams, dārga. Nokavētais moments. Bet bez reklāmas, labas reklāmas, produkciju nepirks. Jā, tas Lejiņš...

Pagājušajā gadā un šogad Holandē kādā izstādē tika demonstrēti rūpniecības produkcijas paraugi. Arī dekoratīvie audumi. Kā bija redzams fotogrāfijā no izstādes, audumu sakārtojuma stāvēja tālu no mākslinieču par labu uzskatīti. Bet par gaumi jau nestradās.

Ļoti patīkams fakts: **Arīja Pakere** un **Galina Birkava** beidzot dodas komandējumā uz arzēmi. Uz tuvākajām, uz Austrumu arzēmi, protams. Skats gan sākuma cerībā tika raidīts uz diametrāli pretējo pusi, bet... paldies par to pasu. Darbam, jaunām idejām dēres arī Maskava.

Kopā ar māksliniečiem **ARIJU PAKERI, ANITU KUZMU** un **ĢALINU BIRKAVU** kafijas pauzē piedalījās **VIZMA LEJSTRAUTA**

Redaktore **V. LEJSTRAUTA**